

Голові спеціалізованої вченої ради Д 17.127.03
у Класичному приватному університеті
доктору наук державного управління, професору
Огаренку Віктору Миколайовичу

В І Д Г У К

офіційного опонента кандидата наук з державного управління
Петрової Катерини Володимирівни
на дисертацію Лебедева Анатолія Олексійовича «Державна
підтримка системи охорони здоров'я в Україні», поданої на
здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного
управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного
управління

1. Актуальність теми дослідження

Реформування системи охорони здоров'я в сучасній Україні передбачає комплексну, цілеспрямовану діяльність держави відносно реалізації прав громадян щодо захисту свого здоров'я, що є основою державної політики в галузі охорони здоров'я. Державна політика в галузі охорони здоров'я визначається як сукупність рішень чи обов'язків держави щодо проведення органами влади узгодженого курсу дій у системі надання медичної допомоги, спрямованих на досягнення поставлених завдань з метою покращення здоров'я населення держави.

Державна політика в галузі охорони здоров'я є невід'ємною складовою внутрішньої та зовнішньої політики держави, змістом якої є оптимізація діяльності комплексного соціального інституту, який включає підготовку медичних кадрів, численні соціальні, організаційні, економічні, науково-медичні, санітарно-епідеміологічні та профілактичні заходи, що обов'язково здійснює держава в інтересах своїх громадян. Особливістю проблеми державної політики в галузі охорони здоров'я є її комплексність, системність, загальний характер, що зумовлені зростаючою єдністю сучасного світу, тенденціями до зміцнення взаємозв'язку та

взаємозалежності складових системи охорони здоров'я

Варто відзначити, що загалом питання державної підтримки системи охорони здоров'я в Україні є не дослідженим предметом наукових досліджень. Дисертація А.О.Лебедева присвячена вирішенню саме цього складного та надзвичайно актуального завдання сучасного державного управління – розкриттю поняття державної підтримки системи охорони здоров'я, визначенню стратегічних напрямів та основних механізмів її реалізації.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Зміст дисертаційної роботи та наукових публікацій А.О.Лебедева за темою дисертаційного дослідження засвідчують високу ступінь обґрунтованості і достовірності отриманих наукових результатів та зроблених висновків і пропозицій. Результати дослідження, висвітлені в дисертації, ґрунтуються на фундаментальній теоретико-методологічній основі. На це вказує дотримання здобувачем методики їх отримання, ретельний аналіз значних обсягів наукової та нормативно-правової інформації за темою дослідження, застосування сучасних наукових методів: діалектичного, системного, структурного, функціонального, сходження від абстрактного до конкретного, формально-логічного методу тлумачення правових норм, моделювання, що було науково обґрунтованим та доцільним для вирішення завдань дослідження.

Представлена дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за своїм змістом відповідає паспорту спеціальності 25.00.02 – механізми державного управління, а саме таким напрямом досліджень: цілі, завдання, функції держави, стратегії її розвитку як чинники формування та функціонування механізмів державного управління; формування та реалізація державної політики у сферах державного, регіонального та галузевого управління й інших сферах

суспільного життя; співробітництво у сфері міждержавного регіонального управління, адаптація міжнародних, зокрема європейських, норм і стандартів; механізми державного регулювання окремих галузей і сфер суспільного життя та їх удосконалення.

Достовірність результатів і висновків дослідження забезпечується чітко визначеною методологією, відповідністю методів дослідження його меті і завданням, якісним аналізом значного обсягу теоретичного матеріалу. Дисертант здійснив ретельний аналіз наукових джерел за темою дисертаційної роботи, що дозволило виокремити основні проблемні питання, які потребують наукового осмислення.

Матеріали дисертаційної роботи пройшли апробацію на науково-практичних конференціях і семінарах, в тому числі за міжнародною участю.

2. Наукова новизна одержаних результатів

Наукова новизна одержаних результатів полягає в розробленні теоретичних та практичних рекомендацій щодо державної підтримки системи охорони здоров'я, а на основі одержаних результатів сформульовано низку нових наукових положень, узагальнень та висновків.

Найбільш важливими положеннями, сформульованими в дисертації, можна відмітити такі:

– удосконалено підхід щодо формування Програми державних гарантій надання громадянам України безкоштовної медичної допомоги та системи моніторингу її виконання, суть якої полягає у формуванні системи інформаційно-аналітичної підтримки та реалізації управлінських рішень відносно дотримання основних галузевих пріоритетів у сфері бюджетного фінансування охорони здоров'я, а також видів і обсягів надання медичної допомоги та її відповідності державним вимогам;

– удосконалено науковий підхід до формування моделі генетичного моніторингу, суть якої полягає в здійсненні профілактичних заходів та охороні репродуктивного здоров'я, вчасній діагностиці та корекції аномалій

розвитку людини з метою зниження рівня смертності та інвалідності дітей, що приведе до збереження трудового потенціалу населення та зменшення соціального тягаря на бюджет за рахунок зниження захворюваності та інвалідності;

– удосконалено систему моніторингу якості медичної допомоги та задоволеності населення медичним обслуговуванням шляхом створення при Міністерстві охорони здоров'я України Центру моніторингу якості медичної допомоги з його територіальними представництвами, основні функції якого полягатимуть у визначенні якості та ефективності надання медичних послуг і медичної допомоги населенню лікарнями, поліклініками, амбулаторіями, визначенні основних проблем, що виникають під час медичного обслуговування;

– розкрито загальні підходи до формування цілісної системи моніторингу в системі охорони здоров'я, зокрема системи моніторингу якості медичної допомоги, громадського моніторингу та генетичного моніторингу.

– удосконалено Концепцію розвитку системи громадського здоров'я, яка визначає систему громадського здоров'я як комплекс механізмів, інструментів, заходів, що реалізуються державними та недержавними інституціями для зміцнення здоров'я населення, попередження захворювань, збільшення тривалості активного та працездатного віку та заохочення до здорового способу життя шляхом об'єднання зусиль усього суспільства;

Запорукою отриманої наукової новизни, як видається, є повнота дослідження проблеми та вдало обраний методичний інструментарій, що є важливою складовою дійсних наукових пошуків.

3. Повнота викладу результатів дисертації в опублікованих працях

Результати дисертаційного дослідження достатньою мірою висвітлені здобувачем в 10 наукових працях, з яких: 5 – статті в наукових фахових виданнях України, що включені до міжнародних наукометричних баз даних, 1 – стаття в зарубіжному фаховому виданні, 4 – матеріали конференцій.

Загальний обсяг публікацій – 3,8 д. а.

4. Оцінка ідентичності змісту автореферату і основних положень дисертації

Аналіз дисертаційної роботи та автореферату дає підстави зробити висновок щодо ідентичності автореферату й основних положень дисертації. Наведені в авторефераті наукові положення, висновки і рекомендації в повному обсязі розкриті й обґрунтовані в тексті дисертації.

5. Рекомендації щодо використання результатів і висновків дисертації

Практичне значення одержаних результатів дисертаційної роботи визначається комплексним характером дослідження і полягає у тому, що положення дисертації можуть бути використані: для підготовки та узгодження державних управлінських і суспільно-політичних рішень у напрямі вдосконалення державної підтримки системи охорони здоров'я.

Зауваження й побажання щодо змісту дисертації

1. В першому розділі дисертації автор зазначає, що в Україні діє Програма державних гарантій надання громадянам України безкоштовної медичної допомоги, що є основним механізмом, який реалізує одну з ключових функцій системи охорони здоров'я – надання медичної допомоги. Автору слід було б також вказати, що в результаті реалізації цієї Програми та системи її моніторингу має бути створений єдиний нормативно-правовий простір із забезпеченням територіальної доступності та соціальної справедливості, побудований на принципах надання всім громадянам країни гарантованого обсягу безкоштовної медичної допомоги високої якості й однакових умов її надання при чітко організованій та ефективно діючій системі охорони здоров'я.

2. На наш погляд, автору необхідно було приділити більшу увагу аналізу загальних підходів до формування системи моніторингу якості медичної допомоги.

3. Крім того автором приділено недостатню увагу питанню розробки моделі генетичного моніторингу в Україні. Адже запровадження вказаної моделі дасть можливість знизити рівень репродуктивних втрат та дитячої смертності, вдосконалити діагностику, змінити структуру вродженої патології серед новонароджених на користь менш інвалідизуючих захворювань, зменшити питому вагу генетичних хвороб у причинах та загальному рівні інвалідизації дітей, збільшити задоволення населення якістю медичної допомоги.

4. Автор визначає громадський моніторинг у сфері охорони здоров'я як комплекс заходів, які можуть проводитися громадськими організаціями, іншими об'єднаннями громадян, територіальною громадою, з метою визначення проблемних питань у діяльності установ охорони здоров'я незалежно від форми власності під час здійснення ними своєї діяльності, профілактики зловживань медичних працівників, встановлення справедливості розподілу бюджетних коштів. На наш погляд, автор повинен був наголосити на тому, що впровадження громадського моніторингу в систему охорони здоров'я України сприятиме не лише протидії службовим зловживанням у цій галузі, а й становленню в країні як громадянського суспільства, так і демократичного врядування, що ґрунтується на ідеях соціального капіталу та громадянської участі.

6. Загальний висновок та оцінка дисертації

Зазначені зауваження суттєво не впливають на зміст дисертації, носять дискусійний характер та не знижують наукової вагомості представленого дослідження. Дисертаційна робота Лебедева А.О. є самостійною та завершеною науковою працею, містить результати, що у сукупності вирішують важливе дослідницьке завдання щодо теоретико-методичних засад формування та реалізації державної підтримки системи охорони здоров'я, організації системного моніторингу якості медичного обслуговування. Зміст дисертації відповідає спеціальності 25.00.02 –

механізми державного управління.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в якості теоретичної і методологічної основи для оптимізації державно-управлінської діяльності в Україні шляхом подальшої розробки стратегії розвитку системи охорони здоров'я, вдосконалення механізмів інформаційного забезпечення розвитку системи охорони здоров'я, а також вирішення питання кадрового забезпечення системи охорони здоров'я України.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації. Дисертація виконана на високому теоретичному рівні, відповідає за своїм змістом та сукупністю отриманих наукових результатів вимогам «Порядку присудження наукових ступенів», а Лебедев Анатолій Олексійович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент,

Доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Запорізького національного університету, к.н.держ.упр

К.В.Петрова

ВЧЕНІЙ СЕКРЕТАР
Запорізький національний
університет

